

Thetis er ein heilsufrøðilig kanningarstova

Okkara fremsta mál er góðska og skjótleiki, so kundin í minst møguligan mun kemur í bíðistøður, sum ávirka framleiðsluna og dagliga virkseimið.

Arbeiðsøkið hjá Thetis fevnir eisini um gransking. Marita D. Magnussen granskar í antibiotikamótstøðuføri í føroyska samfelagnum og granskingin hevur ført við sær, at arbeiðið er útgivið í vísindaligum tíðarritum.

Í Februar 2022 er Arnfinnur Kallsberg, PhD lesandi farin í gongd við granskingarverkætlanina um *Streptococcus pneumoniae* – gransking í koppseting.

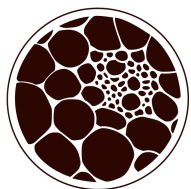
Granskingarverkætlanin hevur til endamáls at tálma invasivu pneumokokk útbreiðsluni, ið elvir til millum-oyrabruna, lungabruna og meningitis. Hetta verður gjørt við at kanna um børnini eru berarir av pneumokkokum, og um verandi koppseting skal tillagast.

Kontakt

Phone: 357900

Email: Thetis@thetis.fo

Web: www.thetis.fo

Thetis

Hoyvíksvegur 51,
100 Tórshavn

Kanning fyri *Streptococcus pneumoniae* Gransking í koppseting

Kunningarskriv til foreldur

Ein granskingarverkætlan, sum Pfizer og Thetis figgja, fór í gongd í februar 2022.

Verkætlanin er at kanna, um børn, ið ganga í føroyskum dagstovnum, eru berarir av *Streptococcus pneumoniae*.

Les meira í hesum faldaranum og á heimasíðuni thetis.fo.

PhD Marita Debess Magnussen

T-postur: marita@thetis.fo

Tlf.: 791800

Msc Arnfinnur Kallsberg

T-postur: arka@thetis.fo

tlf.: 551811

Dr. Absalon Eysturoy

T-postur: absey@ls.fo

Tlf.: 592022

Til foreldur/verjar

Eg eiti Marita Debess Magnussen og eri útbúgvinn PhD í mikrobiologi. Í juni 2021 fór eg undir eina granskingarverkætlan, sum m.a. Pfizer og Thetis fíggja.

Verkætlanin snýr seg um at kanna, um børn í aldrinum 0 til 7 ár, sum ganga í føroyskum dagstovnum, eru berarar av *Streptococcus pneumoniae*. Føroysk børn hava verið koppsett fyri *Streptococcus pneumoniae* seinastu 12 árin. Hóast koppsetingina, vísur ein onnur granskingarverkætlan hjá mær frá 2018 á, at koppsetingin tekur ikki við tí einu serotypuni av teimum 13, sum eru í koppsetingini. Ein serotypa er ein variatióin av teimum bakterium, ið hava sjúku við sær. Koppsetingin verjir ímóti lungnabruna, miðoyrnabruna, meningitis og øðrum sjúkum.

Nýggja granskingarverkætlanin skal fáa greiðu á, um koppsetingin, ið verður latin børnum í triðja, fimta og tólvta mánaði, virkar sum ætlað. Serliga verður hugt at, um neyðugt er at broyta koppsetingina til fleiri serotypur enn tær 13.

Í øðrum lagi verður kannað, um vit í Føroyum hava færri tilburðir av Invasive Pneumoniae eftir koppseting í 12 ár, og hvørjar serotypur eru atvoldin til Invasive Pneumoniae. Invasive merkir, at bakteriar koma í blóðið og aðrastaðni í kroppinum.

Granskingarverkætlanin fer at geva okkum vitan um koppseting. Tað er alneyðugt at fylgja eini koppseting, serliga fyri at vita, um hon kann minka um teir sjúkuvandandi tilburðirnar, sum *Streptococcus pneumoniae* er atvoldin til.

Pál Weihe, yvirlækni, er kliniskur ábyrgdari og hevur ábyrgdina av tí medisinska økinum. Absalon Eysturoy, lækni, fer at hava ábyrgd av børnunum, sum eru við í hesi verkætlan. Henda verkætlan er eisini í samstarvi við granskarar á Landspítalinum í Reykjavík og RUC.

Børn bera bakteriuna *Streptococcus pneumoniae*. Tí havi eg avgjørt at taka royndir av børnum, tá ið eg skal kanna koppsetingina, ið verður brúkt fyri *Streptococcus pneumoniae*.

Til kanningina nýtist mær nasaroyndir frá tinum barni/børnum. Absalon Eysturoy, lækni saman við tveimum potarum koma út á barnagarðin/vøggustovuna, har børnini ganga, at taka eina roynd við vattpinni úr nøsini á barninum. Pál Weihe, lækni hevur lært og góðkent potararnar. Barnið verður bara potað eina ferð og fær frágreiðing um tað, ið fer fram. Barnið kann føla eitt lítið prik av hesum, men fólir annars onga pínu av royndunum. Barnið fær eina leiku sum tøkk fyri at vera við. Nasaprøvin verður bara goymdur í eina viku. Finna vit *Streptococcus pneumoniae*, verður hon fryst til víðari kanning sum serotyping greining. Tann frysti prøvin verður goymdur í tvey ár.

Meðan kanningin fer fram, verður antin annað foreldrið ella ein annar persónur, sum foreldrini hava útpeikað, og barnið kennir seg trygt hjá, til staðar. Síðan dyrka vit royndina fyri at vita, um barnið ber *Streptococcus pneumoniae*. Royndin verður dyrkað á kanningarstovuni hjá Thetis. Tú fært ikki at vita, um barnið ber *Streptococcus pneumoniae*, men hevur tú nakað at spyrja um, ert tú vælkomín at ringja til Maritu Debess Magnussen ella Arnfinnur Kallsberg.

Verður nakað funnið, ið krevur medisinska viðgerð, setir Pál Weihe seg í samband við foreldur/verja.

Allar innsavnaðar upplýsingar verða skrásettar í trúnaði. Tað verða bara Marita Debess Magnussen, Absalon Eysturoy, Arnfinnur Kallsberg og Pál Weihe, ið fara at síggja tað, sum verður skrásett. Vísindasiðsemisnevndin hevur góðkent skrásetingina, og skrásetingin fylgir krøvunum hjá Dátueftirlitunum.

Játtar tú at lata barn títt vera við í verkætlanini, kanst tú handa okkum leysa lepan, tá vit eru á dagstovninum, ella senda tað við telduposti til arka@thetis.fo, áðrenn kanningin fer fram. Tað er sjálvboðið at vera við í verkætlanini, og vilt tú ikki vera við, fær tað ongar avleiðingar fyri teg og barn títt. Barnið ella foreldur/verji kunnu broyta meining og taka seg burtur úr kanningini, uttan at tað fær avleiðingar. Fæst játtan frá tær, fært tú eitt bræv við nærri kunning um tíðaráseting.

Tú ert vælkomín at venda tær til Maritu Debess Magnussen ella Arnfinnur Kallsberg, um tú hevur spurningar um hetta.